

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ การพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเสนาให้ อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี 2) เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเสนาให้ อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี 3) เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเสนาให้ อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนสำคัญ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รวมจำนวน 41 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย คือ 1) กลุ่มที่เป็นพระภิกษุสงฆ์ 2) กลุ่มที่เป็นฆราวาส รวมจำนวน 18 รูป/คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี คือ 1) การแสดงความเคารพพระรัตนตรัย 2) การประเคนของถวายพระภิกษุ 3) การอาราธนาศีล อาราธนาธรรม อาราธนาพระปริตร 4) การกรวดน้ำอุทิศ โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย และมีความต้องการพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี

2. แนวทางวิธีการและดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการสนทนากลุ่มระดมความคิดเห็นและประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนด โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเสนาให้ อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี จำนวน 1 โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี โดยอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติจริง ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย และกำหนดดัชนีชี้วัดนักเรียนร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

3. ผลการพัฒนาการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า

3.1 ผลการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจ การปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี พบว่า โดยภาพรวม มีคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น และอยู่ในระดับปานกลางและมาก เมื่อเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ หลังการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น

3.2 ผลการพัฒนา การปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี พบว่า การปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี ที่เป็นปัญหาลดลง จากระดับปานกลางและมาก ไม่มีปัญหาในการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี โดยภาพรวมเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยของนักเรียน มีคะแนนค่าเฉลี่ยลดลง เมื่อเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า การปฏิบัติตนที่เป็นปัญหา หลังพัฒนาลดลงมาก

3.3 ผลการพัฒนาเจตคติ การปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี พบว่า นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีและมีความพึงพอใจ ต่อการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนพิธี มากขึ้น จากการสัมภาษณ์และสังเกตกิจกรรมการพัฒนา สามารถทำให้นักเรียนทุกๆ คน ได้ใกล้ชิดพระพุทธศาสนามากขึ้น และทำให้เกิดศรัทธาเชื่อมั่นต่อความดีที่ตนได้กระทำเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนา มากยิ่งขึ้น

This research aims to 1) study the present situation including problems and needs for practices development based on the Buddhist Ceremony of the Pratomsuksa 5 students at Saohai Kindergarten School, Saraburi Province, 2) seek for ways and methods of development as well as indicators to achieve practices development based on the Buddhist Ceremony of the Pratomsuksa 5 students mentioned above, 3) develop Pratomsuksa 5 Saohai Kindergarten students' practices on the Buddhist Ceremony base. The research was an interactive workshop with the participation of 41 Pratomsuksa 5 Kindergarten School, Saraburi Province, 18 Buddhist monks, and 18 laypeople.

The research revealed that:

1. in terms of the present situation including problems and needs for practices development based on the Buddhist Ceremony of Pratomsuksa 5 students at Saohai Kindergarten School, Saraburi Province, the students had an understanding about the Buddhist Ceremony as follows: 1) the Triple gems worship, 2) handing things to the Buddhist monks, 3) the Buddhist 5 moral precepts, Dharma, and Paritre invitation reciting, and 4) water of dedication pouring at the little extent; this practice needs more development, based on the Buddhist ceremony.

2. from the group conversation, brainstorming, and interactive workshop, the researcher found the way and indicator to develop the practices of the Buddhist ceremonies for the Pratomsuksa 5 students at Saohai Kindergarten School, Saraburi Province. The action plan was to give a training to the students. The indicator was setting that 80% of the students must understand more about the Buddhist Ceremonies.

3. the results of the action plan revealed that:

3.1 overall, the arithmetic mean values of the development of the students' understanding increased satisfactorily. For each aspect, the arithmetic mean values were found at a moderate and high level. They indicated the increase in understanding after the workshop.

3.2 the students with problems at a moderate and high level have no problems for practices after the workshop. For each aspect, the students' mean values decreased noticeably. This indicated a reduction in problems for practices based on the Buddhist Ceremonies.

3.3. for the attitudes towards the practices, the students had more impression and satisfaction of the practices after the workshop. According to the interview with the students and observation, the activities employed in the development strategy plan made the students fully acquainted with Buddhism, and have much faith towards it.